

DER DATIV – A RÉSZES ESET

DER DATIV – A RÉSZES ESET

Mi a Dativ/részes eset?

Részes esetbe a mondatban mindig az a főnév kerül, aki vagy ami valamit kap. Ezen kívül bizonyos igék és elöljárók után a jelentésüktől függetlenül is részes esetet /Dativot használunk.

Használata

1. Valakinek a részére küldök, adok, viszek, stb., valamit,

Tehát **aki kap valamit, az mindig részes esetbe**, azaz németül: Dativ-ba kerül.

Példák magyarul:

- **Adok** anyukámnak egy puszit.
- **Elviszem neked** a könyveket.
- **Küldök** az unokatestvéremnek egy csomagot.

Németül:

- **Ich gebe meiner Mutter** einen Kuss.
- **Ich bringe dir** die Bücher.
- **Ich schicke meinem Cousin** ein Paket.

2. Bizonyos igék után kötelező ezt az esetet használni!

Ezekben az esetekben gyakran előfordul, hogy mi a magyar nyelvben ezt másképpen fordítjuk. Ezért ezeknél az igéknél nem hagyatkozhatunk a mi logikánkra. Amikor megismerkedünk az igével, rögtön meg kell hozzá tanulni a „vonzatát”, ebben az esetben azt, hogy az ige után a főnév Dativ-ba kerül.

Néhány példa:

- Das Auto **gehört meinem Vater**. Az auto az apukámhoz tartozik.
- Ich **vertraue meinem Chef**. Megbízom a főnökömben.
- Die Schüler **hören der Lehrerin zu**. A tanulók hallgatnak a tanárnőre.

A legfontosabb [igék listáját itt letöltheted](#).

3. Bizonyos elöljárók után

aus + D	-ból, -ből	nach + D	v.-mi után
bei + D	-nál, -nél,	seit + D óta
gegenüber + D	v.-vel szemben	von + D	-tól, -től
mit + D	-val, -vel	zu + D	-hoz, -hez, -höz

Ezek az elöljárók MINDIG **részes esettel állnak.**

Ilyenkor mindegy, hogy az elöljáró milyen jelentéssel bír, annak semmi köze az alkalmazott esethez. **Az elöljáró maga határozza meg, hogy utána milyen esetben kell, hogy álljon a főnév.**

Példák:

- Sie kommt **aus der Schule.**
- Mein Mann ist jetzt **beim Arzt.**
- Ich fahre **mit den Freunden** in Urlaub.
- **Vor einem Jahr** haben wir geheiratet.
- Das Bild habe ich **von meiner Freundin** bekommen.
- Wir fahren am Wochenende **zu meinen Eltern.**

Dativ - ragozás

Figyelem! Dativ-ban/Részes esetben is a névelőt ragozzuk!

Kivétel: a többes szám!

	Nominativ	Dativ
Maskulin/Hímnem	der Mann ein Mann mein Mann kein Mann	dem Mann einem Mann meinem Mann keinem Mann
Feminin/Nőnem	die Frau eine Frau meine Frau keine Frau	der Frau einer Frau meiner Frau keiner Frau
Neutral/Semleges nem	das Kind ein Kind mein Kind kein Kind	dem Kind einem Kind meinem Kind keinem Kind
Plural:/Többes szám	die Eltern ---- Eltern meine Eltern keine Eltern die Kinder --- Kinder meine Kinder keine Kinder	den Eltern ---- Eltern meinen Eltern keinen Eltern den Kindern ----- Kindern meinen Kindern keinen Kindern

Ha a főnév többes száma nem „s” -re vagy „n”-re végződik, a többes szám részes esetben a főnév is kap egy „n” végződést.

- *die Fahrräder – den Fahrrädern*

- *die Bilder* – *den Bildern*n
- *die Tische* – *den Tischen*n
- *die Autos* – *den Autos* → nincs „n“
- *die Frauen* – *den Frauen* → nincs „n“

A személyes névmások részesei

Nom.	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
Dativ	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen

Példamondatok:

1. Valakinek a részére: -nak, -nek,

- Der Mann **gibt der Frau** die Blumen.
- **Zeigst** du **mir** die neuen Fotos?
- Der Vater **gibt dem Kind** Taschengeld.
- Ich **schenke meiner Schwester** einen Hund.
- Wir **kaufen den Kindern** Fahrräder.
- Er **hilft ihr**.
- Ich muss **meinem Chef** antworten.

2. Igék Dativ vonzattal

- Die Jacke **gehört meiner Tochter**.
- Wo **tut** es **dir weh**?
- **Hör deinem Vater zu!**
- **Vertraust** du **deinem Freund**?
- Der Mitarbeiter **widerspricht dem Chef**.

3. Elöljárókkal

- Die Kinder kommen **aus der Schule**.
- Was machen wir **nach dem Unterricht**?
- In Ferien war ich früher immer **bei meiner Oma**.

A Dativ helye a mondatban

A Dativban álló főnév a mondatban mindig megelőzi a tárgyat! Magyarra lefordítva: valaki kap valamit, vagy valakinek adok valamit. Tehát elől áll, hogy kinek, utána következik, hogy mit.

Figyelem! Ez a sorrend megváltozhat, amennyiben az egyik főnevet egy névmás helyettesít! Erre egy másik leckében térünk ki az A2 szinten.

Példák:

- Peter **schenkt seiner Freundin** eine Kette.
- Ich **gebe dem Mann** das Buch.
- Ich **kann meinem Mann** den Seitensprung nicht **verzeihen**.
- Sie **schreibt ihrer Freundin** eine Nachricht.

Kérdés

Kérdőszava: „**Wem?**“ /(Was)? – Kinek?

Példa:

Der Mann **gibt der Frau** die Blumen. – der Frau > a nőnek



Kérdőszó: **kinek?** > **Wem?** > **Wem gibt** der Mann die Blumen?

Wir fahren **zu meiner Oma**. – zu meiner Oma > a nagymamához

Kérdőszó (élőlény): kihez? /hová? > **Zu wem** fahrt ihr? / **Wohin** fahrt ihr?

Wir fahren **zum Konzert**. – zum Konzert – a koncertre

Kérdőszó (élettelen dolog) : hová? > **Wo** fahrt ihr?

Az előljárók esetében tehát a jelentés alapján tesszük fel a kérdést.

További példák:

Der Vater gibt dem Kind Taschengeld.	Wem gibt der Vater Taschengeld?
Ich schenke meiner Schwester einen Hund.	Wem schenkst du einen Hund?
Wir kaufen den Kindern Fahrräder.	Wem kauft ihr Fahrräder?
Er hilft ihr .	Wem hilft er?
Ich muss meinem Chef antworten.	Wem musst du antworten ?
Die Jacke gehört meiner Tochter .	Wem gehört die Jacke?
Es tut ihm weh .	Wem tut es weh ?
Hör deinem Vater zu!	Wem muss ich zuhören ?
Die Kinder kommen aus der Schule .	Woher kommen die Kinder?
In Ferien war ich früher immer bei meiner Oma	Bei wem/ Wo warst du immer in Ferien?
Vor einem Jahr haben wir geheiratet.	Wann habt ihr geheiratet.

Összefoglalás

- Részben esetbe /Dativba a mondatban mindig az a főnév kerül, aki vagy ami kap valamit.
- Dativban is a névelőt ragozzuk. Kivétel: a többes szám!
- A Dativban álló főnév a mondatban mindig megelőzi a tárgyat (Akkusativ).
- A Dativ kérdőszava: Wem?- Kinek?
- Ha az élettelen dolgoknál, fogalmaknál az elöljáró miatt használjuk a Dativ-ot, az elöljáró jelentése alapján kérdezzük.